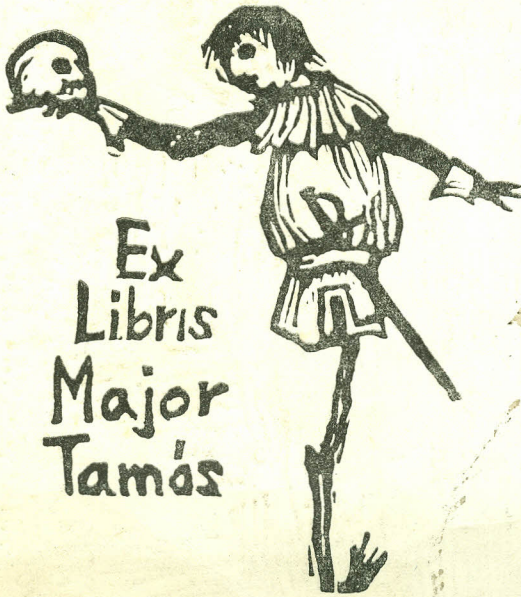

Az Alföld Képcsarnoka

G Á C S I M I H Á L Y

Elég egy pillantás bármelyik rézkarcára, vagy fametszetére, az ember ajka mosolyra derül s menten elfelejti búját-báját. Mennyi groteszk elem, mily jóízű humor e művész lapjain, akár a „magyarok bejövételét”, akár az egyes típusokat figurázza is ki. Mert fölvonulnak itt kalózok, lovágok, spekulánsok és színészek, zsványok, zenészek és krampuszok, doktorok és karmesterek, csak a műkritikusokról feledkezett meg. Talán jól is tette. Fölrónak neki, hogy a debreceni Mata János vasos, rusztikus művészetét folytatja, s nem dicsérnék meg azért, hogy ő, Gácsi Mihály, mennyivel könnyedebben, világosabban fogalmaz s nem kisebb eredetiséggel, híven annak a szolnoki művészteleplnek a szelleméhez, ahol 1956 óta maga is él. Más források üdítő vizei is táplálják lapjait, bizonyítva: hazai hagyományokat is lehet folytatni utánzás nélkül, mégsem szakítva meg a fejlődés egyéges vonulatát. Nem kell nagyképűség ahhoz, hogy az eredetiség bizonyuljon. Nem sorolom hát Gácsi művészelődjeit, azt nézem inkább, mily biztonsággal fo-

rog a hazai humor nagymestereinek asztalánál, mint velük máris egyenrangú öccseuruk, egyik kezében kancsóval, a másikban pohárral, miközben fametszetek és rézkarcok születnek, meg illusztrációk a finn Kanteletarhoz. Gácsi Mihálynak a jókedv az istene, az öröm a filozófiája, a H-bomba és következményei nem az ő karcoló túje alá valók. Mily tartalmasok ex libriszei, amiknek egyikén a neves bibliofilt és mügyüjtöt, cibakházi földijét, Kertész Dénes lódoztort udvarolja. A Dürer-teremben augusztusban rendezett kiállítás egyik ex libriszének orvosi névtábláján olvashattuk, a rendelési idő alatt: „ex libris ügyekben éjjel-nappali ügyelet”. A várószobában tereferelő lómamák és papák várnak sorukra, egyik bekötött fejfel, a másik beteg kisededét ölelve ölében. Más lapjain is láthatók e szereplők. Micsoda pofák vicсорognak és micsoda nyelvek öltögetik magukat egymásra és a világra! Csoda-e hát, ha ilyen képek között forogva atyafiságos hév hangulat uralkodott a kiállítási megnyitón, amelyhez Somogyváry Rudolfnak kedves főkomájára faragott megnyitó szavai is hozzájárultak. Meg az a magyaros ájer, amelyet Gácsi fába metszett, rézbe karcolt és elevenen megjelent barátai teremtettek. S maguk a Háromkirályok, köztük Bajszos Papi Menyhárt Lajos szobrász, aki a metszeten hatalmas bőrönddel nyomakodik előre, előtte Gáspár aktatáskával a hóna alatt, fázósan behúzott nyakkal, mint egy újratermelődött keszeg adóvégrehajtó, aztán maga cibakházi Gácsi Mihály Boldizsár, tulajdon személyében, koronázott fejfel, kezében demizsonnal, oldalán tarisznyával, rajta nemzeti érzésünket hájjal bizretgető búvós bötükkal: FTC. Ennyi minden láttán hogyne örültünk volna a 40 éves Gácsi Mihály derüt-kedélyt sugárzó művészete jól megérdemelt sikerének.

SZIJ REZSŐ